

107759 - Klacht over verwijdering gegrond omdat de school leerling te lang thuis liet zitten zonder een definitief besluit te nemen

ADVIES

inzake de klacht van:

mevrouw A te B, moeder van C, klagster

tegen

de directeur van Z, de heer E, verweerder

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift van 12 juni 2017 en onder meer aangevuld op 18 juni, 19 juli, 29 en 31 augustus en 17 september 2017, heeft klagster op grond van de geldende klachtenregeling een klacht tegen de school ingediend met de volgende inhoud:

Mevrouw A klaagt erover dat de school ten onrechte een melding heeft gedaan bij het H van de gemeente D.

Daarnaast klaagt mevrouw A erover dat de school haar dochter C heeft verwijderd. Dit alles zoals nader geïllustreerd in het klaagschrift en de aanvullingen.

Naar aanleiding van de klacht heeft een secretaris van Onderwijsgeschillen diverse malen met betrokken partijen gesproken over de vraag welke vorm van conflictoplossing (formele klachtbehandeling of mediation) zich het meest leent voor de klacht. Gezien de uitkomst van de gesprekken is de klacht aan de Commissie voorgelegd.

De Commissie heeft verweerder op 22 september 2017 verzocht een verweerschrift in te dienen. Verweerder heeft op 10 oktober 2017 een verweerschrift ingediend.

Het schoolbestuur heeft toelichtende schriftelijke informatie verstrekt.

Alle stukken zijn in afschrift aan partijen gestuurd.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 1 november 2017 te Utrecht.

Klagster was met opgave van redenen afwezig. Verweerder was aanwezig en werd vergezeld door mevrouw F, intern begeleider.

Onder handhaving van zijn standpunten heeft verweerder een nadere toelichting gegeven.

Hetgeen in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

C is met ingang van schooljaar 2014 – 2015 gestart op Z (verder: de school). Ze is ingestroomd in groep 4. Het daaropvolgende schooljaar heeft zij opnieuw groep 4 gedaan. In schooljaar 2016-2017 zat C in groep 5.

Omdat de school een breed diagnostisch onderzoek nodig achtte, heeft G in 2016 een psychodiagnostisch onderzoek afgenomen bij C. Daaruit bleek dat C beschikt over gemiddelde cognitieve capaciteiten. De diagnose ADHD kon bevestigd noch ontkend worden. Er was sprake van een problematische persoonlijkheidsontwikkeling, aldus G.

In de loop der tijd heeft de school C ook besproken in het multidisciplinair overleg (mdo).

Daarin zit ook een medewerker van H van de gemeente D. In het mdo is geconcludeerd dat C gebaat is bij een onderzoek- en behandeltraject in een gecombineerde zorg-onderwijssetting.

Klaagster was het niet eens met de visie van school, mdo en G en heeft zelf een onderzoek naar dyslexie bij C laten uitvoeren. In mei 2017 is onderzoek gedaan door het Regionaal Instituut voor Dyslexie (RID). Daaruit is gebleken dat C dyslexie heeft. Op

28 juli 2017 is een dyslexieverklaring afgegeven.

Klaagster heeft ook als second opinion een nieuw psychodiagnostisch onderzoek bij haar dochter laten afnemen. In het na de zomervakantie 2017 vastgestelde verslag van dat onderzoek is sprake van dyslexie en een lichte vorm van autisme.

Klaagster is medio 2017 verhuisd naar B en heeft C aangemeld op een school daar. C is op die school niet toegelaten, waarna klagster haar dochter na de zomervakantie weer naar de school heeft gebracht.

Op 31 augustus 2017 heeft de school klagster schriftelijk medegedeeld dat C een time-out heeft gekregen wegens handelingsverlegenheid van de school en de toegang tot de school is ontzegd en dat de school voornemens is over te gaan tot verwijdering van C. C zat ten tijde van de zitting thuis.

3. VISIE PARTIJEN

Visie klagster

Klaagster en de school verschillen van mening over de aard van de problemen van C. Anders dan de school stelt is er geen sprake van gezinsproblematiek of opvoedingsproblemen. C heeft dyslexie. Dat heeft klagster al lange tijd tegen de school gezegd. De school heeft C daar echter nooit ondersteuning voor gegeven. De school kan dus niet handelingsverlegen zijn. De school heeft ten onrechte gefocust op vermeende problemen in de thuissituatie. De school heeft in dat kader H van de gemeente ingeschakeld. Dat heeft helaas tot gevolg gehad dat deze medewerker de Raad voor de Kinderbescherming heeft ingeschakeld, met alle gevolgen van dien (onder andere een ondertoezichtstelling). Volgens klagster was er geen reden voor het inschakelen van H.

Uit het rapport van het nieuwe psychodiagnostisch onderzoek blijkt dat er geen problemen zijn in de opvoeding of in de persoonlijkheidsontwikkeling van C. Wel is er een lichte vorm van autisme vastgesteld. In dat kader heeft de onderzoeker de school handelingsadviezen gegeven. De school heeft daar echter niets meer mee gedaan omdat C al niet meer welkom was op school.

Omdat de school C de benodigde ondersteuning voor dyslexie en haar autisme zou kunnen geven, is de school niet handelingsverlegen en is er geen reden over te gaan tot verwijdering van C.

Visie verweerder

C is al met een "zorglabel" de school binnengekomen. De school heeft haar echter een kans willen geven. Eind 2014 is het eerste handelingsplan opgesteld.

C heeft een steeds grotere achterstand gekregen ten opzichte van haar klasgenoten. Sociaal-emotioneel verzuipt zij in de groep. Zij ontwikkelt zich niet en ontregelt de groep.

De school biedt C al jaren extra ondersteuning. Daarnaast ontvangt zij vanaf het einde van het eerste jaar in groep 4 de begeleiding voor een leerling die dyslexie heeft. Dat heeft echter niet voldoende vooruitgang opgeleverd. Door de extra individuele begeleiding raakte C ook steeds meer geïsoleerd in de klas.

Het laatste schooljaar heeft zij eigenlijk voor niets in de klas meegedraaid. Zij is stil blijven staan in haar ontwikkeling. De school wil graag weten wat maakt dat ze niet komt tot leren. Zij heeft immers een gemiddelde intelligentie. Daarom meent de school dat een observatie- en onderzoekstraject zou moeten plaatsvinden. Hierover en over de toegenomen handelingsverlegenheid van de school is de intern begeleider al twee jaar met klaagster in gesprek. Echter, zonder dat dit ergens toe leidt.

De school heeft geen melding gedaan bij H, maar een medewerker van H was bij de mdo's aanwezig. Vanwege de zorgen van school is C regelmatig in breder zorgverband besproken. De medewerker van H heeft tijdens een overleg op 15 december 2016, toen duidelijk was dat er geen vruchtbaar overleg met klaagster mogelijk bleek, de regie voor het zorgtraject naar zich toegetrokken. Er waren ook zorgen over de thuissituatie. Daarin had de school geen rol. Voor het onderwijs heeft de school de regie gehouden.

De school acht een tijdelijke observatie/onderzoek met bijbehorend onderwijstraject noodzakelijk. De leerling verblijft dan tijdelijk in een andere zorg- en onderwijssetting, maar blijft wel ingeschreven op de school. Niet uit te sluiten is namelijk dat na onderzoek en behandeling, het advies komt dat zij weer terug kan naar de school. Over het observatie- en onderzoekstraject zijn al diverse malen afspraken met klaagster gemaakt (plaatsing op Y). Elke keer is klaagster echter op deze afspraken teruggekomen. De school acht het schadelijk voor C als zij weer een jaar op school blijft. De school heeft haar op dit moment namelijk niets te bieden. Het zou dan een soort bezigheidstherapie zijn. De school heeft nog het onderzoek van het door klaagster gestarte psychodiagnostisch onderzoek afgewacht. Aan de conclusies en handelingsadviezen van dit onderzoek had de school echter niets. Dat wat de school kon doen, had zij al ingezet.

Met het doel klaagster in beweging te krijgen, heeft de school besloten tot een time-out. Dat leek resultaat te hebben gehad omdat klaagster in een rondetafelgesprek op 15 september 2017 akkoord ging met een tijdelijke plaatsing op Y.

Helaas is klaagster ook deze keer teruggekomen op de gemaakte afspraak. De school heeft C niet uitgeschreven. C zit thuis en krijgt geen extra begeleiding van de school.

De school benadrukt nogmaals dat zij niet is overgegaan tot verwijdering van C. Dat heeft de school op 21 september 2017 ook aan klagster meegedeeld.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Klagster is om aan de Commissie meegedeelde redenen niet ter zitting verschenen. De Commissie stelt voorop dat het, om tot een afgewogen oordeel te kunnen komen, van belang is dat de Commissie volledig kennis kan nemen van de standpunten van partijen. Naast het schriftelijk verwoorden van de standpunten leert de ervaring dat het mondeling toelichten van de standpunten ter zitting om meerdere redenen waardevol is. De zitting kan een bijdrage leveren aan het nader tot elkaar brengen van partijen, aan het kweken van begrip en aan het ophelderen van punten die nog onduidelijk zijn in de stukken. De Commissie betreurt het dan ook dat klagster niet ter zitting heeft kunnen verschijnen.

De Commissie constateert op grond van het dossier en hetgeen ter zitting is besproken dat de school al jaren zorgen heeft over de ontwikkeling van C. Eveneens is duidelijk dat de school en klagster niet op een lijn zaten over de analyse van de aard en omvang van de problemen bij C. Het is dan niet meer dan gebruikelijk (en ook wenselijk) dat de school in zo'n situatie een leerling bespreekt in een breed zorgoverleg, om met externe deskundigen de aanpak van de school te bespreken en te bezien welke vorm van ondersteuning nog gegeven kan worden. In dit geval is daarvoor het mdo vormgegeven. In dit overleg is ook de aanwezigheid van het H van de gemeente ingebed. H is dus via zijn reguliere aanwezigheid bij het mdo op de hoogte geraakt van de situatie rond C. De school heeft geen melding gedaan bij H met het verzoek op te treden of in te grijpen. Dat het H naar aanleiding van de latere ontwikkelingen reden heeft gezien vervolgstappen te nemen en bijvoorbeeld de Raad voor de Kinderbescherming heeft geïnformeerd, kan de school niet worden verweten. Dat is namelijk de verantwoordelijkheid van H.

Op grond van bovenstaande overwegingen is dit klachtonderdeel dan ook ongegrond.

Met betrekking tot de klacht dat de school C heeft verwijderd, overweegt de Commissie het volgende.

De Commissie ziet op grond van het dossier en hetgeen ter zitting is gesteld geen reden om aan de intenties van de school te twijfelen. De school achtte zich handelingsverlegen en achtte het noodzakelijk via een observatie en onderwijs/zorgtraject te achterhalen wat de achterliggende oorzaken waren van stagnatie in de ontwikkeling van C. Ter zitting is de Commissie (pas) duidelijk geworden dat het hier een tijdelijk traject betrof, waarbij C ingeschreven zou blijven op de school. Ter zitting heeft de school verklaard dat dit ook de intentie was bij het schrijven van de brief met de beslissing over het voornemen van verwijdering. Mogelijk is klagster de tijdelijkheid van dit traject, waarbij C ingeschreven zou blijven op de school, ook niet duidelijk geweest.

De Commissie stelt vast dat uit de inhoud van de bewuste brief van 31 augustus 2017 niets van bovenstaande tijdelijkheid blijkt. Daarin wordt slechts aangegeven dat C een time-out is opgelegd, zij niet meer welkom is en de school voornemens is haar te verwijderen.

De time-outmaatregel is niet in de onderwijswetten terug te vinden. Het schoolbestuur heeft een "beleid verwijdering en schorsing" vastgesteld. Hierin wordt onder andere een onderscheid gemaakt tussen een time-out en een schorsing. Waar het eerste een kortdurende pedagogische maatregel is, is het tweede een ordemaatregel (van maximaal 5 dagen). Het staat vast dat de school of het bestuur geen formele verwijderingsbeslissing hebben genomen en C niet definitief is verwijderd. Zij staat ook nog op de school ingeschreven. Desalniettemin is C sinds de time-out van 31 augustus 2017 niet welkom op de school. Naar het oordeel van de Commissie is er daarmee materieel wel degelijk sprake van een verwijdering of in ieder geval een schorsing in afwachting van een verwijdering. De Commissie kan begrijpen dat de school in eerste instantie niet over heeft willen gaan tot een formele verwijdering, in de hoop dat er toch nog met klaagster overeenstemming over het zorg-/onderwijstraject zou worden bereikt. Zo'n situatie kan echter niet lang duren. Ten eerste mag een leerplichtige leerling niet te lang van onderwijs verstoken blijven. Daarnaast is het voor een ouder door het uitblijven van een formele schorsing- of verwijderingsbeslissing ook moeilijker gebruik te maken van de bestaande (ook in het bestuursbeleid genoemde) rechtsmiddelen, zoals in dit geval het bezwaar maken bij het schoolbestuur en in het openbaar onderwijs het in beroep gaan bij de bestuursrechter. Zolang een leerling niet is verwijderd, is een school verantwoordelijk voor de begeleiding van een leerling. Ook als een leerling geschorst thuis zit, zal de school dus moeten voorzien in een vorm van begeleiding. De school heeft dat in dit geval nagelaten. Op grond van bovenstaande overwegingen komt de Commissie tot het oordeel dat de school onzorgvuldig heeft gehandeld door onduidelijkheid te laten bestaan over de status van de genomen beslissing en door geen inhoud te geven aan de voor de leerling bestaande verantwoordelijkheid om haar (ook tijdens haar gedwongen afwezigheid) onderwijs te bieden. De klacht over de verwijdering is daarom gegrond.

5. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht over de melding bij H ongegrond is en de klacht over de verwijdering van C gegrond.

6. AANBEVELINGEN VAN DE COMMISSIE

De Commissie beveelt het bevoegd gezag van Z aan zijn schorsings- en verwijderingsbeleid kritisch tegen het licht te houden, met inachtneming van bovenstaande overwegingen.

Aldus gedaan te Utrecht op 18 december 2017 door mr. dr. J. Beuving, voorzitter, drs. W.D. Hajonides van der Meulen en drs. L.F.P. Niessen, leden, in aanwezigheid van drs. J. van Velzen, secretaris.

Onderwijsgeschillen

**Landelijke
Klachtencommissie
Onderwijs**

mr. dr. J. Beuving
voorzitter

drs. J. van Velzen
secretaris